

Газета

СЛАДЗІМІРА КУДЗІНАВА

СВЯДА

№ 8 (37)

31 студзеня
1996 годаЦана па падпісцы — 444 руб.,
цана ў розніцу — 700 руб.

Час мясцовы

Інфармацыйны выпуск
падрыхтавалі: Л. ЦАЛУЙ-
КА, Л. РУЦІЦ, М. РЫМАЧ.

**По 2400,
горелый —
сегодня...**

Помните комикс: вчера по 3 рубля, но мелкие. Ну, о-чень мелкие. Сегодня — по 5 рублей, но крупные, о-чень крупные! Добрый, старый комикс: Нам же теперь обойтись не до смеха.

Не до смеха было и покупателям магазина № 5 Ивацевичского горпо. Несколько дней кряду здесь продавали горелый хлеб: черной была не только верхняя корка, но и нижняя, боковые. К тому же цена буханки хлеба в эти дни увеличилась с 2200 рублей до 2400. За явно бракованную продукцию по 2400 рублей, но сегодня! Вчера, ещё не горелый хлеб, но по 2200 рублей. Но это — вчера!

Агурки будуць у маі

У лепшыя часы ў лютым у райцэнтры на прылаўках магазінаў з'яўляліся свежыя зялёныя гурочки з цяпличнага комплексу. У апошні час іх вырошчваннем займалася малое прадпрыемства „Лета“. Ці парадзе сёлета цяжэй, бо прадпрыемства нясе вялікія страты з-за падавання газу, якім абаравіваюцца цяплицы. Раней у ёй вырошчваліся многія віды гародніны, шматлікія гатункі кветак. Летас толькі гуркі і памідоры. Гэтай агародніны было рэалізавана для раёна па 25 тон. Прадавалася яна крыху пазней, чым гэта было раней, у мнулыя гады.

Цяпер на цяпличнай плошчы, якая складае каля гектара, заціска. Але, як паведаміла нам загадчыца вытворчасці М. А. Быск, людзі тут з'яўляюцца, пасеюць агуркі, а ў маі іх можна будзе набыць у магазінах.

НЕ ЁСЦЕ ТАК ДРЭННА

Спагечці па-стайкаўску

У нас у рэдакцыі ёсць наборная машына. „Тыпатайперам“ яна называецца. А для яе ёсць камплект матрыц: якую закладзеш — такі тэкст і атрымаеш. Кожная новая матрыца — і новы шрыфт.

Думалі, гэта толькі ў нас. Аказваецца, не: такую ж машыну мы пачылі ў кандытарскім цэху в. Стайка аб'яднання грамадскага харчавання райспажыўсаюза. З той толькі розніцай, што не друкуе яна, а „выдае“ макаронныя вырабы. Прычым, самы найменны — адпаведна колькасці тых самых матрыц. Паставіў адну — локшына пайшла з таго цеста, што было ў машыну запраўлена, паставіў другую — вермішэль кароткая альбо доўгая, ну, сапраўднае італьянскае спагечці. Пасля трэцяй — ракушкі выходзяць, зноў такі маленькія альбо большага памеру. Яшчэ якую матрыцу закладзеш — і пойдзць рожкі і вітушкі.

Вось такую машыну вытворчасці Ульянаўскага завода гандлёвага машынабудавання і набылі ў райспажыўсаюзе летас. А літаральна з новага года запрацавала яна ў кандытарскім цэху, які адкрылі побач з райцэнтрам — у вёсцы Стайка. Брыгадзір змены,

тэхнік-тэхнолаг грамадскага харчавання Ваяна Андрэўна Азфар работай машыны задаволены. 200 кілаграмаў макаронных вырабаў — такая штотдзённая не прадукцыя, і ўся прадукцыя разыходзіцца з прылаўкаў прадуктовых магазінаў Івацэвічаў, Косава і Бышні імгненна.

Але што машына без людзей: без кандытараў Надзеі Герман і Таццяны Куіс, Галіны Шупенік і Марыі Міхнюк, без яшчэ аднаго брыгадзіра, Таццяны Мінюк? Дзве змены ў кандытарскім цэху — і кожная хапае работы.

Нараджэнне новага кандытарскага цэха ў Стайках — павеў рыначных адносін. Менавіта апошняе прымусілі і райспажыўсаюз, і аб'яднанне грамадскага харчавання задумацца над галоўным пытаннем сённяшняга дня — як выжыць. Таму і набылі гэтую самую „ціліцу“, як называецца машына, што ахвотна „выдае“ з сябе макаронныя вырабы. У кандытарскім цэху яе ласкава называюць „ціліца-карміліца“.

А хіба не так гэта? Макаронны стайкаўскіх кандытараў карыстаюцца попытам не толькі за сваю добрую якасць, але і за іх кошт. Калі яны

выраблены з мукі першага гатунку, кілаграм іх каштуе ад 7-мі да 7,6 тысячы, вышэйшага — ад 8,5 да 11-ш тысячачу рублёў. Гаспадыні ведаюць: гэта значна танней, чым такія ж вырабы Лідскай кандытарскай фабрыкі.

Дарэчы, райспажыўсаюз ставіць перад сабою мэту наогул замяніць усю лідскую макаронную прадукцыю сваёй уласнай. Для гэтага ёсць яшчэ адна „ціліца“, якая хутчэй за ўсё будзе ўстаноўлена ў кандытарскім цэху івацэвіцкага рэстарана „Шчара“. Тады і накруткі лідскія, „26-працэнтныя“, на кошт макаронных вырабаў, і транспартныя расходы адпадуць. Глядзіш, сваю танную прадукцыю ў раёне займеем. І людзям добра, і таму ж аб'яднанню грамадскага харчавання нядрэнна.

Адно застаецца пажадаць, каб так і было. І... прыемнага апетыту тым, хто спажывае спагечці. Не, не італьянскія, а нашы, у раёне вырабленыя.

НА ЗДЫМКУ (злева направа): кандытары Стайкаўскага цэха Таццяна Куіс, Ваяна Андрэўна Азфар і Надзея Герман. Фота А. КАНУНІКАВА.

Прызёры — юныя музыканты

Вучні дзіцячых музычных школ нашага раёна прынялі ўдзел у другім туры рэспубліканскага конкурсу, прысвечанага памяці вядомага беларускага музыканта-народніка І. І. Мяснішчыка. І некаторым з іх „усміхнулася“ ўдача.

Так, вучанца 3 класа івацэвіцкай дзіцячай му-

зычнай школы Святлана Рудовіч, якая займаецца па спецыяльнасці „баян“ у выкладчыцы Галіны Барысаўны Радзюк, заняла на гэтым конкурсе другое месца.

Вучанца шостага класа Целяханскай музычнай школы акадэмістка Ілона Якуш, якая займаецца ў выкладчыцы

Алы Рыгораўны Протас, на гэтым конкурсе заваявала першае месца.

Музыканты — прызёры цяпер рыхтуюцца да ўдзелу ў трэцім туры конкурсу, які адбудзецца ў ліпені ў лютым гэтага года.

Т. МІХАЙЛАВА.

НЕРАЎНАДУШНЫ ПОГЛЯД

1 : 0 НЕ НА КАРЫСЦЬ БЮДЖЭТУ

У рэдакцыю зайшоў малады мужчына і адразу ж з дэвірай распачаў:

„Тэму хачу падкінуць вам. Якраз для вашай газеты, а не для „івацэвіцкага вясніка“, які, як я працэпаў нядаўна, на думку раённых начальнікаў дастаткова поўна асвятляе жыццё раёна. А памойму, такое сцвярджэнне далёкае ад сапраўднасці. Але я не пра гэта. Іпра бюджэт хачу пагаварыць. Вось кіраўнікі нашага раёна часта на дэфіцыт раённага бюджэту скардзяцца. Маўляў, таму і зароботная плата настаўнікам і медыкам затрымліваецца, і пенсіі несвоечасова выплачваюцца, і на тое не хапае, і на гэта...“

Усё так. Прадпрыемствы нашы або напаясылы, або наогул не працуюць, гандаль на вёсцы ў заняпадзе, калгасы амаль на лапаткі пакладзены так званымі нажніцамі цэнаў і непамернымі падаткамі. Адкуль тут быць бюджэту? Але ш ёсць у раёне выкарыстоўваецца для таго, каб хоць як-небудзь гэты самы бюджэт папоўніць? Вунь ваша газета пісала пра кватэры чарнобыльскія ў Косаве, якія літаральна за бясплатна распрададзены былі. Памню, там гаварылася, што з чыйсьці лёгкай рукі разбазарана кватэра на ўнушальную суму каля двух мільярдаў рублёў. А грошы ж гэтыя маглі гэтака ж унушальна папоўніць раённы бюджэт, я так разумею.

Помніцца мне яшчэ і перадвыбарнае выступленне сёння ўжо дэпутата Вярхоўнага Савета нашай краіны У. А. Кудзінава. Казаў ён тады, што вольна ў райцэнтры развалілі, цэглу і ўсё астатняе разабралі — і зноў жа раён ад гэтага ні калейчынны не атрымаў. Я ж асабіста наогул здзіўляюся: нашто было зносіць такі будынак, які можна было б прадаць з таго ж аўкцыёну? Хіба не на карысць раённаму бюджэту пайшлі б тыя грошы?

Змоў на нейкі момант наш наведвальнік. Відаць, абдумваў тое галоўнае, дзеля чаго і завітаў у рэдакцыю. А потым мы пачулі ад яго наступнае. Вядома яму стала, што райвыканкам прыняў рашэнне аб перадачы райспажыўсаюзу ў бестэрміновае і бязвыплатнае карыстанне будынка ўніверсама. Да гэтага сама памяшканне магазіна, як і ўвесь пяцпавярховы жылы дом, у якім знаходзіцца магазін, з'яўлялася ўласнасцю раённага вытворчага аб'яднання жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Гарадское спажывецкае таварыства арэндавала яго ў РВА ЖКГ, што дазваляла апошняму за „арэндныя“ грошы, а гэта каля 100 мільянаў рублёў у год, пакрываць частку расходаў на ўтрыманне камунальнага жылля.

Цяпер жа гэтую суму павінен будзе выдзяляць вытворчаму аб'яднанню са свайго і без таго беднага бюджэту раён, ці правільней, райвыканкам. А вось райспажыўсаюзу і івацэвіцкаму гарпо пашанцавала вельмі: мала таго, што памяшканне ўніверсама стала іх уласнасцю, да ўсяго ім будзе ішч яшчэ і плата за арэнду прыватнай асобай — камерсантам — часткі гэтага магазіна. Выгадна, скажам, відавочна.

І тут узнікае некалькі заканамерных пытанняў. На-першае, як можна было аб'яднаць дзве розныя формы ўласнасці — дзяржаўную, якой з'яўлялася памяшканне магазіна, з кааператывнай, уласцівай нашаму гандлю?

А па-другое, няўжо наш бюджэт раптам стаў такім багатым, што памяшканне не прадаецца за грошы (калі ўжо раплым адмовіцца ад арэнды), а перадаецца спажывецкаму таварыству бязвыплатна? Да ўсяго ж, перадаецца гарпо, справы ў якім ідуць, наколькі нам вядома, зусім нядрэнна.

Гэта добра, калі гарадское спажывецкае таварыства ўзнімае трымаецца на плыні ў цяперашні нялёгкай для ўсіх час. Акрамя задавальнення, аніякіх іншых пакушчэй такі факт у нас не выклікае. І ўсё ж хочацца задацца яшчэ адным пытаннем: а як паўплывае на стан гарадскога гандлю бясплатная перадача нашаму гарпо, да ўсяго, у бестэрміновае карыстанне, памяшкання сённяшняга ўніверсама? Канечне ж, у першую чаргу маюцца тут на ўвазе цэны і цэнавая накрутка. Ці стануць пасля такога шчодрата падарунка танней каштаваць прадуктовыя тавары ў магазіне? Іла логіцы, як нам думаецца, так і павінна быць.

Але ці будзе? Як кажуць, пажывем — пабачым. М. МІКАЛАЕВ.

ІОАН ЯН — ГЕРОЙ ПЕРА

Ну, что ж, начнем пожалуй так:
Жил в городке на букву „К“.
Простой парнишка. Не дурак.
Судьбой, заметим, не обижен.
Дружил и даже очень с книгой.

Еще стишки писать умел
И в тех стишках поднаторел.
Писал округло, зычно, гладко,
Но тем не менее с оглядкой.

О том, чтоб слушался он власть,
Ему не раз твердила мать:
„Сын, против власти что писать —
Как против ветра стать и ...“ (Но
Опустим слово здесь одно).

Он научился шаркать ножкой
И прогибаться понемножку.
И с барского стола все крошки
Наденным хлебом стал считать.
И научился продавать:

Способность врать — ту за похлебку,
Стишки — за ржавый хвост селедки.
Друзей — за счастье выпить водки
В кругу имущих. Как не пить
За право подлости творить!

Вот здесь сказать нужно и это —
Заботил очень секс поэта.
(Хоть, помните, в стране Советов
Все утверждали — секса негу!)

На женщин глаз любил он класть!
На то использовал и власть.
У мужа мог жену украсть,
Использовать — и тут же бросить.

И зазывал частенько в гости
В свой кабинет все новых лиц:
Из институтов выпускниц —
Красивых молодых девиц.
И ласки женской добивался
Тем, что пугал, грозил, кусался.

Еще одно нужно отметить —
За подлости свои за эти
Наш секс-геройчик не ответил!
А власть — взвела на пьедестал,
И вот „заслуженным“ он стал!

Он знал лишь то, что знать велели
И видел то, куда смотрели
Его хозяева. Расстрели
Людей невинных, голод людский
Не волновали. Тут был глух он.

Вот так и прожил жизнь — все гладко.
И врал теперь он без оглядки.
Он был уверен, что порядки
Все существующие — вечны.
Вот и ошибся же, конечно.

Как ветры перемен задули —
Он трясся, словно волк под дулом.
А показалось — власть вернулась,
Враз осмелел и план строил:
„Вот их в Сибирь уж мы погоним!“

Опустим годы — много грази.
Мы о сегодняшнем расскажем.

Уж стар он стал. Давно не молод
Однако стихоплетный голод
Еще не раз услышит город.
Дожил до седых волос,
А вот сгодился — верный пес!

И стал ли ум его с изъязном,
(Про то сказать не можем прямо)
Назвался летописцем Яном!
И стал строчить стишки и сказки
По четкой правящей указке.

Куда как нужен властным дядям
Такой, что лает. И не глядя
Строчит пером. Зато ведь глядят
По шерстке и по голове.
„Ах, лай, ах, нет тебя умней!“

Брежни сюда — он сразу в позу,
Слюна у рта — так лает грозно!
Язык подвешен! Папа Крестный
Давно подумал за него:
За что тут лаять, на кого...

Иль скажут — сказку сочини-ка!
А он и рад, не шит же лыком.
Из грязи сотворится миглом
На лжи замешенная сказка,
Где злость и ненависть — все в связке.

Писал посредственно и много:
Мог оплевать за просто Бога,
Прославить подлнца любого
И оду вору накрапать...

А что — коль врать, так сильно врать!

...Эх, глупый Ян, слепая шавка!
Ей Богу, как тебя мне жалко,
Что совесть за столом ты барским
На кости идеи променял...
Что в жизни понял? Что узнал?

Ян — летописец! Шавки служат
Пока их голос будет нужен.
Ну, а потом... Да бросят в лужу!
И первый камень (я не вру!)
В тебя хозяева швырнут!

Ну, а мораль стара, как мир:
Закончится сей гнусный пир,
И призовет Господь на суд,
И по делам там воздадут.
Увы, там звания не спасут!

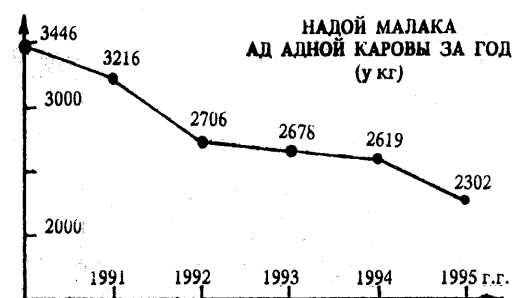
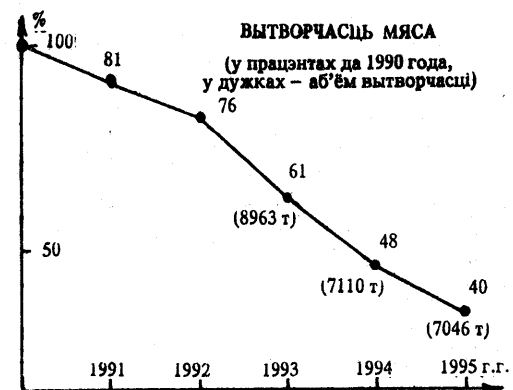
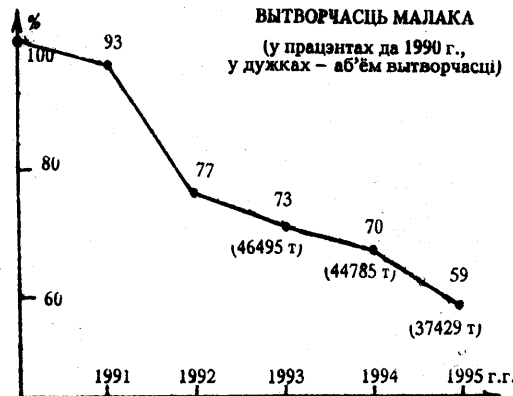
Коль гафкал шавкой — будь в ответе
Быть посом тебе и на том свете!

С. МИКОЛИН.

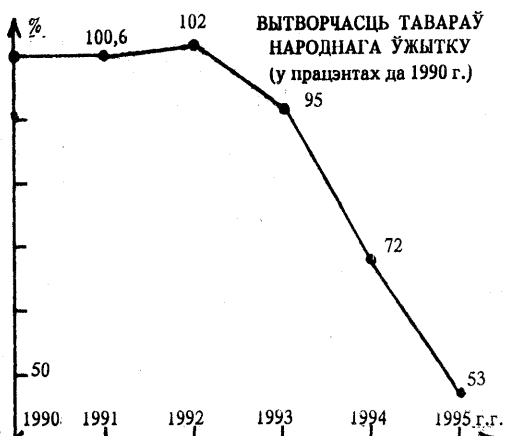
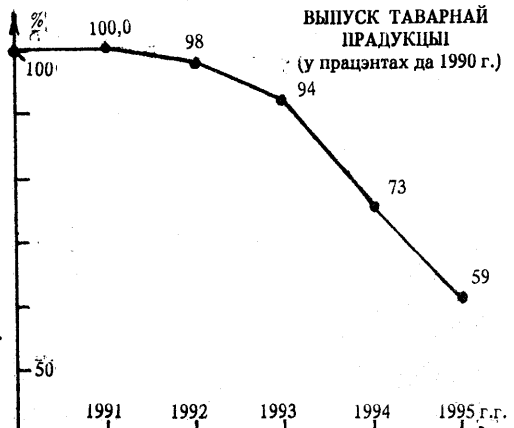
● ЭКАНАМІЧНЫ ТУПІК?

Куды кривая вывела?

Жывёлагадоўля

Прамысловасць, будаўніцтва

ЗАМЕСТ КАМЕНТАРЫЯ

Тое, што вы бачыце перад сабой, шановныя чытачы, раней называлася ўпэўненымі крокамі пяцігодкі. Мы ўгадалі, што 1996 год ёсць чарговым новым год па сталінскаму летазлічэнню ў пяцігодках і вось вырашылі паглядзець самі і вам паказаць: што там у нас за вынікі. Такіх графікаў, што адлюстроўваюць гаспадарчую дзейнасць раёна ў цэлым за пяць год, мы не знайдемце нідзе. Каб склаціць іх, нам давялося перагледзець газеты, пачынаючы з 1990 года...

За гэтыя пяць год адбылося шмат значных падзей: першыя сапраўдныя выбары ў Беларусі; абранне першага беларускага Прэзідэнта; майскі рэферэндум і змена нацыянальных сімвалаў; абранне другога дэмакратычнага Вярхоўнага Савета.

А яшчэ выходзілі і закрываліся новыя газеты; мяняліся рэдактары і назвы выданняў; з'яўляліся і зніклі тэлепраграмы і іх вядучыя. За пяць гадоў мы даведаліся, што мы — розныя. Мы зразумелі, што адрозненне — не падстава страляць адзін у аднаго. Скала, што не ўсе. Мы навучыліся думаць, і думкі свае не сталі ўтойваць. І як вынік усіх гэтых і іншых падзей — новая, незалежная газета ў раёне.

Названыя падзеі — на фоне вострых графікаў, на фоне катастрофічнага абвалу ва ўсіх сферах дзейнасці. І ці варта ва ўсім вынаваць развал Саюза? Сельская гаспадарка пачала прыходзіць у заняпад яшчэ ў 1990 годзе... Абвальнае падзенне ў прамысловасці, на думку многіх кіраўнікоў, — следства непамернага падаткаабкладання прамысловых прадпрыемстваў. Што можна будаваць, чаго чакаць, калі амаль стаць прамысловасць?

Глядзіце, параўноўвайце, думайце... Куды ішч Беларусі?..

А Х, як падабаліся нам некалі словы „дзяржаўная ўласнасць“! Нас так прывучылі да іх, так выхавалі, што ўспрымалі мы гэта слова-злучэнне найнякш, як з заміланнем. І думалі пра сябе: дзяржаўнае — гэта ж наша, амаль уласнае, бо ўсёна-роднае. Цяпла гэтак рабілася на душы ад такой думкі.

Ці не таму сёння ў таго-сяго кры-вішча твар ад слоў „прыватная ўлас-насць“, „прыватная крама“, „прыват-нае атэльё“. Не можам мы прывык-нуць да гэтай другой, народжанай сённяшнім „савецка-капіталістыч-ным“ часам, уласнасці.

Але гэта так, да слова. Бо ёсць, аказваецца яшчэ адна ўласнасць, якая, калі пра яе стала нядуна вядома тым, хто прымаў удзел у рабо-це 4-й сесі райсавета, была сустрэта прысутнымі не з заміланнем і не з абурэннем, а з самым звычайным здзіўленнем і нават выклікала ў стомленых ад дакладу і выступлен-няў дэпутатаў і запрошаных на сесію прыліў некаторай веселасці.

Мяркуюць самі. Зайшла гаворка пра тое, што няма дзе памяшча хыхарам райцэнтра: старую лазню паспяхліва разваліць, новая ж воль ужо два гады аніяк як след не запрацуе, бо ўвесь гэты час толькі і паспяваюць выў-ляць, а потым ухільаць шматлікія не-даробкі.

Зразумела, абурэнне такім стано-вішчам той-сёй з раённых кіраўнікоў, тут жа памкнуўся строга спытаць з вынаватых за „этакое безобразіе“. Ды аказалася, што спытаць не было з каго. Няма гаспадары ў новай раён-най лазні! Не лічыцца яна ні на чым балансе: ні на балансе ўпраўлення ка-пітальнага будаўніцтва райвыканкама, якое падчас будаўніцтва лазнева-пальнага камбіната выступала ў ро-лі заказчыка, ні на балансе раён-нага вытворчага аб'яднання жылё-ва-камунальнай гаспадаркі, для каго, быццам бы, будаваўся камбінат. Пра гэта ў адзін голас заявілі на сесіі як дырэктар РВА ЖКГ Л. М. Кавалевіч, так і начальнік ўпраўлен-ня капбудаўніцтва П. В. Кронда. Ме-навіта пасля такой катэгарычнай заявы ў прэзідыуме сесіі наступіла „мінута маўчання“, а ў зале ўсталя-валася сапраўдная „нямая сцена“. Ну, якраз, як у тогалеўскім „Рэ-зюры“. Усе былі, як нам падалося, лі-таральна шакраваны адкрыццём яшчэ адной формы ўласнасці — нічыйнай. Хто ведае: мо той-сёй з прысутных у гэты момант грэшнай справы падумаў пра сябе (шкада, што не ўсклікнуў на ўсю залу): „Вось яна, вяршыня „рынкавага сацыя-лізму“! „Не дзяржаўная, не прыват-ная, а менавіта нічыйная ўласнасць дагэтуль не была вядома нікому. І, нарэшце, з'явілася!“

Але аддамо належнае! Ніхто з пры-сутных не паспяхаўся з залы, каб ш-то ў сваім рабочым кабінете, ш-то дома за настольнай лямпай тэарэтычна аб-грунтаваць адкрыццё новай формы ўласнасці. Падчас той німой сцэны, як нам падалося, разгублена, у ста-не няёмкасці адчувалі сябе ў прэ-зідыуме. У зале ж пакрысе адыходзі-лі ад шоку, пра што сведчылі хітра-ваты бляск вачэй і ўсмешкі на тва-рах удзельнікаў сесіі.

Гэтым „нічыйнасцю“ з лазняй, па сут-насці, выцярпаўся. Са згоды ўсіх, зацкаўленых і нават незацкаўле-ных бакоў, было вырашана вярнуцца да лазневага пытання пазней.

Не магло пакінуць аб'якавым гэта пытанне і нас, журналістаў „Газеты Уладзіміра Худзінава“. Паспрабавалі мы пашукаць гаспадары камбіната, і як кажуць, днём з агнём не знайшлі. Іну, няма яго на сённяшні час — і ўсё тут. Ёсць майстар лазнева-пальнага камбіната, які працуе ад РВА ЖКГ Ю. І. Суханосік. Але і Юрый Іванавіч, як ні дзіўна гэта было чуць, казаву, не раённага вытворчага аб'яднання жылёва-камунальнай гаспадаркі

гэта ўласнасць, бо не лічыцца на яго балансе. Са слоў майстра, толькі за-кончаны дурань рашыўся б узняць на гэты самы баланс такі, з рук вон дрэнна зроблены аб'ект. І тут дастаў папку з добрым дзесяткам актаў на выкананне тых ці іншых работ. На некаторых актах, хоць датаваны яны 193-м, 194-м гадамі, подпісы прадстаў-нікоў РВА ЖКГ адсутнічалі. Скажам, пад актамі па будове бетоннай пад-логі ці пад такім жа актамі па гідр-ізацыі падлогі стаялі подпісы за-лоўнага інжынера МПМК-11 І. С. Швырова і выканаўцы работ майстра

вытворчага аб'яднання жылёва-камунальнай гаспадаркі. Дзякуючы рапухачы і прадбачлівасці кіраў-ніцтва апошняга, гэтка не адбылося. Не праяві ў той час РВА ЖКГ прынцы-повасці, сёння б яго, і без таго зна-ходзячыся ў цяжкім фінансавым ста-не, асудзіла б сябе на яшчэ большыя цяжкасці. І вядома ж, на вялікія непрыемнасці, якія, нібы тая неўтай-манавая вада ў лазні, паліліся б зверху, г. зн. з „белага дома“.

У гэтыя дні будаўнікі МПМК-11, якая з'яўлялася генпадрадчыкам, выпраўляюць як свае ўласныя хібы,

сродкі не выдзеліць. Вось так аб'я-каваць да якасці будаўніцтва, са-мае звычайнае разгледзімства і без-адказнасць з боку інжынераў, пра-рабаў, майстроў дый саміх будаўнікоў абарочваецца матэрыяльным уронам для іншых. У нас жа аніяк яшчэ не навучыліся выпраўляць брак за кошт тых, па чый вине ён дапушчаны.

Тым часам РВА ЖКГ, хоць прычы-на і не з'яўляецца яшчэ гаспадаром лазнева-пальнага камбіната, аплоч-вае мільённымі месячнымі затратамі за выкарыстоўваемую электраэнергію, у рэшце рэшт, утрымлівае ў лазні нахай невялічкі, пакуль што з чаты-рох чалавек штат. Няма сумнення, што камбінат з цягам часу — і чакаць гэтага наўрад ці прыйдзецца доўга — стане ўсё ж уласнасцю раённага вы-творчага аб'яднання ЖКГ. І тады перад ім паўстане шэраг новых праблем. Спартэбніца немалых да-чы на ўтрыманне лазнева-пальнага камбіната, бо лазні яшчэ ніколі не прыносілі прыбытку, а сёння гэта немагчыма тым больш. Адно памыеч-нае месца для аб'яднання, па самых грубых падліках, абдысца ў пяць разоў даражэй, чым будзе каштаваць білет таму, хто прыйдзе ў лазню папарыцца.

Даволі энергастае абсталяванне пральні таксама не дазволіць абслугоўваць людзей па прымыльных для іх цэнах. Тут бы лепш, чым карыстацца дарагой электраэнергіяй, займаць свой па-равы кацёл, але і гэта задаруга для РВА ЖКГ пры яго сённяшнім фінан-савым стане.

Але нават калі ўсё, вышэй сказанае, адкінуць прац, паглыць, што гэта не больш, чым дробязь, усё роўна пральня не запрацуе, бо адсутнічае сістэма хімічнай ачысткі напай, перанасычанай жалезам, івадзінкай вады, у якой блызна лёгка можа па-фарбавацца з белай у жоўтую, калі не карычневаю. Фільтры для ачысткі вады ад механічных прымесьцяў ёсць, а вось, каб забяспечыць яшчэ і належ-ны яе хімічны састаў, патрэбна так-званая малая станцыя абезжалез-вання, якая таксама каштуе грошай.

Майстар лазнева-пальнага камбіната Ю. І. Суханосік у размове з намі прыкідваў, як з карысцю выкары-стаць памяшканні двюх цырульняў плошчай па 32 квадратныя метры кожнае: ці то пад магазіны перадаць, ці яшчэ пад што, бо цырульні гэтыя нікому цяпер непатрэбныя. Да ўсяго, у будынку камбіната прадугледжаны буфет з падсобнымі памяшканнямі, які эню-такі можна было б прыста-ваць пад нешта больш прыбытко-вае, калі пашырць тры 17 квадрат-ных метраў за кошт гардэробаў.

А яшчэ Юрый Іванавіч выказаў мер-каванне, што, на яго погляд, ёсць сэнс ізаляваць пральню ад іншых памяш-канняў ды наладзіць абслугоўванне нашых бальні, якія карыстаюцца ўжо даволі састарэлай і прымітыў-най уласнай пральняй ды паслугамі Слоніма і Шінска.

Запусціўшы ж нашы два вялікія ба-сейны (эню-такі пасля таго, калі яны змогуць запайвацца чыстай па-якасці вадой), працягваў Ю. І. Суха-носік, можна было б нашым школам праводзіць у іх урокі фізкультуры, розныя спорбінтэвны, вучыць дзяцей плаваць. Канечне ж, не задарма, а за адпаведную плату.

Шмат воль такіх прыкідак, звязаных з будучым выжываннем лазнева-пальнага камбіната, прагучала з вуснаў майстра Суханосіка. Над тым, што ён гаварыў, дый многім іншым такога ж кіталту, яшчэ доўга будзе думаць кіраўніцтва РВА ЖКГ. Калі, вядома, стане гаспадаром камбіната.

А пакуль што апошні — нічыйны. Што, зразумела, нядобра. Бо такой уласнасці — нічыйнай — у прыродзе не бывае. І не павінна быць.

М. РЫМАЧ.

• І СМЕШНА, І ГРЭШНА!

ХТО Ё ЛАЗНІ ГАСПАДАР?

альбо ХОЧАШ ПАПАРЫЦЦА — ЛЕЗЬ У БАЛЕНУ

Л. І. Шурко, а вось тыя, хто павінен быў прыняць гэтыя работы, ад под-пису папер адмовіліся. І, як аказа-лася, правільна зрабілі.

А цяпер вярнемся крышчачку назад, ну, скажам, у сакавік 1994-га года. У Івацэвічах — свята. Няхай не запу-шчаны ў эксплуатацыю ўвесь лазне-ва-пальны камбінат, затое пачалі працаваць мужчынае і жаночае ад-дзяленні лазні. Той-сёй з гараджан паспеў не толькі памяшча, але і ў саўне пасля парылкі асалоду паспы-таць. А дзеці, ах, як прыхваціліся да гэтых маленькіх басейнаў дзеці, па паўдні плюхаліся — і не выгнаць іх адтуль было.

Але нядоўга радаваліся аматары парылкі ды бярозавых венікаў. Праз месці сапраўднымі вясновымі ру-чачымі пацкава падлога мужчынае ад-дзялення. Вада пазалівала абсталя-ванне на першым паверсе. Адначас-ова пацёк басейн, пачала адваль-вацца плітка са сценаў.

Знайшлі выйсе — пераклучыліся на жаночае аддзяленне, у якім маглі памяшча не толькі жанчыны, але і мужчыны. Зразумела, не адначасова, а ва ўстаноўлены для іх розныя дні. Ірацягнулася гэта „удовольствие“ да мая мінулага года, пакуль праца-вала квартальная кацельня, якая забяспечвала лазню гарачай вадой. Відаць, вырашылі: на тое і лета, каб у рэцэпцы плюхацца, можна і без лазні абжыцца.

А восенню эню забурліла гарачая вада па трубах лазні. Ды так забур-ліла, што лазню тэрмінова прышло-ся зачыняць. На гэты раз цякло зверху ўніз усоды — і праз падлогу, і праз сцёкавыя трапы, і яшчэ немаве-дама адкуль. Патоп, той годзе. Вось тады і вызначылі канчаткова (а можа і раней, толькі сціпла маўчалі), што абліццоўная плітка клалася на падлогу і сценах з грубейшым пару-шэннем існуючых патрабаванняў, без выкарыстання спецыяльнай гідр-ізацыі. Не зачаканенымі і не за-маналічанымі як след аказаліся сцё-кавыя трапы. Ды што там пра іх ка-заць, калі нават з басейнаў, каркас у якіх быў звараны з металу і абкла-дзены той жа пліткай, вада таксама не ўтрымлівалася і, знайшоўшы тэ-рчыны (вынык несумленнай работы зваршчыкаў), шчодра палівала першы паверх.

І вось з усімі гэтымі недаробкамі таму-сяму вельмі хацелася перадаць лазнева-пальны камбінат раённаму

так і брак, дапушчаны іншымі арга-нізацыям, скажам, СІМК-23. Іера-клізана 300 квадратных метраў пліткі, трэба пакласці яе яшчэ 100 квадратаў у пральні ды 80 — у раз-дзавалках. Падвышаюцца сценкі малых басейнаў. Пастаўлена сапраў-ды „блаява“ задача: праз два тыдні ўхліць усе недаробкі ў мужчынскім аддзяленні і запусціць яго ў работу. У рэальнасці такой задачы вельмі за-сумняваюся ў размове з карэспандэ-нтам начальнік ўпраўлення дзяр-жаўнага будаўніцтва наглядку абл-выканкама У. У. Парашка. Праўда, у адказе на заканамернае пытанне, па-чый вине дапушчаны такі грубы брак, Уладзімір Уладзіміравіч быў менш катэгарычным: маўляў, так, не-дадзедзеці ў раёне, вось і займелі сабе „блаячку“ ў выглядзе нікому не належачага лазнева-пальнага кам-біната.

Канкрэтнага адказу на такое ж пы-танне не ўдалося атрымаць ні ад ін-жынера архбудкантролю раёна А. В. Слінчук, ні ў самым ўпраўленні ка-пітальнага будаўніцтва райвыканка-ма. Дакладней, гэтак пад 60 працэн-таў выні за брак адводзілася МПМК-11, астатняе — на сантэхнікаў той жа СІМК-23. Іто датычыць кіраўніцтва ўпраўлення капбудаўніцтва ці таго ж архтэктурна-будаўнічага кантролю, дык там паспыхаліся на вялікую колькасць аб'ектаў, якія прыходзі-ца кантраляваць, ды на „чахарду“ з тымі людзьмі, на якіх непасрэдна быў ўскладзены кантроль. Маўляў, спачатку такі кантроль ажыццяўля-ла Я. Падайка, пасля яе звальнення — І. Метрузня, які таксама потым пе-райшоў на іншую работу. Звольні-ўшы і былы намеснік начальніка ўпраўлення капбудаўніцтва С. Асіп-кі, які непасрэдна курыраваў аб'ект „лазнева-пальны камбінат“ і адказваў за якасць выконваемых там работ. Сёння, калі ўсе гэтыя людзі не працуюць на ранейшым месцы, атрымліваецца, і спытаць няма з каго. Але ці так гэта? Хутчэй за ўсё, не так.

Кажуць, пасля бойкі рукамі не раз-махваюць. І на самой справе, позна ўжо размахваць. Ілакалі вялікія дзяржаўныя грошы, якіх і без таго цяпер катастрофічна не хапае. Нехта ў той жа МПМК-11 сёння, ўкальваю-чы, не ведае, што частка ягоных грошай ідзе на аплату работ па вы-праўленню дапушчанага браку. На гэта „выпраўленне“ ніхто ж асобна

іх адна — наша цяжкае сённяшняе жыццё, якое факсіруецца ў дзія-чай свядомасці незалеж-на ад жадання і ўзросту. Для агульных звестак дададзім: амаль палава класа, дзе праводзіцца гэта анкета, займаю-ца на „выдатна“ і „доб-ра“, непаспяваючых наогул няма.

Р. ЛЮДОВІЧ.

О ШКОЛЬНИ
МЕРЫДЫАН

БОЛЬШ ЗА УСЁ
ДЗЕЦІ БАЯЦЦА
СМЕРЦІ

Любіць працаваць з дзецямі класны кіраўнік 8 „А“ класа івацэвіцкай СШ № 4 Аляксандр Аляксеевіч Шыла ў плане па-знавання іх псіхалогіі, прывычак, светапогля-ду. А больш даведаецца пра іх ён з дапамогай спецыяльных тэстаў, аніматых анкетавання. Так, у чарговай анкет-е першым пытаннем было: „Чого больш за ўсё на

сённяшні дзень вы хацелі б?“ Адказы былі самыя розныя: дзеці ха-целі б добра закончыць школу; паступіць куды-небудзь вучыцца; мець кватэру; зарабіць дола-раў; каб бацькі былі здо-ровыя...

„Чого б я не хацеў, каб са мной зрабілі?“ Су-гучна пытанню дзеці не ха-целі б трапіць у аварыі,

не жадалі, каб што-не-будзь дрэннае здарылася з бацькамі. Адказы на гэта пытанне таксама былі самыя розныя. Трэцяе пытанне ў анке-це значылася: „Чого больш за ўсё на свеце вы баіцеся?“ З усіх 22-х учы-няў 16 адказалі, што больш за ўсё яны баі-ца... смерці (?!). Нады-ва неадзіначыя меркаван-ні. Але, відаць, глеба для

3 узнагародаў!

За шматгадовую добра-сумленную працу і значны ўклад у развіццё палівазас-бячэння ўласці выдучы эканаміст івацэвіцкага рай-палівазбыту Ілья Васілеўна МІХАЛЬЧУК адзначана пе-дэзным пісьмом аблвыкан-кама.

Вышучем з узнагародаў!

● ВАШЕ ЗДОРОВЬЕ

Витамины: благо или вред?

Их продают повсюду в красивых упаковках. „Супрадин“, „Суправит“, „Редоксан“ — от названий пестрит в глазах, пойдя разберись, что лучше. Их расхваливают и пропалывают, не задаваясь никакими вопросами. Но, может, пришло время их все-таки задать? Полезно ли принимать столько витаминов? Действительно ли они безопасны? Всегда ли мы принимаем то, что нужно, и когда нужно?

Сегодня витамины как никогда популярны. В наших глазах они превратились в источник здоровья и хорошего внешнего вида. На них возлагают надежду провести зиму без болезней, избежать грипп и победить усталость. Никто уже не спрашивает мнения врачей, достаточно простого одобрения фармацевта.

Новый „продукт здоровья“

Витамины — это элементы, необходимые нашему организму, которые мы получаем через пищу. У каждого своя особенность. Витамин „А“ хорош для зрения, „В1“ — для сердца и нервной системы... Мы находим их в основных продуктах питания, что позволяет нам поддерживать удивительный витаминный баланс, если наше питание организовано правильно. И однако нас не перестают

беспокоить вопросы. Пища, которую мы употребляем, пусть и в достаточном количестве, такая же полезная и натуральная, как раньше? А овощи, растущие на минеральных удобрениях, фрукты без вкуса, птица из инкубаторов — достаточно ли в них витаминов? А быстро приготовляемые блюда? А загрязнение почвы? А наш городской образ жизни, в котором преобладают стрессы, а не апельсиновый сок? Не вредно ли все это? Откуда и необходимость — иногда настоящая, но чаще предполагаемая — в дополнительном употреблении витаминов.

Эта мода на витамины во многом обязана американским ученым, ярким сторонникам витаминотерапии. И особенно с тех пор, как были обнаружены новые организмы — свободные радикалы.

Средство от коррозии организма

На последнем конгрессе по витаминам американский профессор Джейм Микель объяснял, что не стоит забывать, что

человек живет в воздушной среде, в частности, в кислородной. Это означает, что ткани его организма подвержены постоянному окислению. Другими словами, человек ржавеет! Это окисление ослабляет в организме неконтролируемые свободные радикалы, которые атакуют мембраны клетки. Различные исследования показали, что некоторые витамины (например, А и Е), помимо прочего, могут противостоять разрушительному действию свободных радикалов.

Не все подряд и не лишь бы когда

По мнению французских врачей, принимать витамины в предписанных дозах редко бывает опасным. Единственные случаи гипервитаминоза могут встречаться при длительном терапевтическом лечении витаминами А и Д. И все же не стоит все время хрустеть таблетками. Хотя переизбыток витаминов в некоторых случаях может быть опасен с медицинской точки зрения.

Для детей и пожилых людей рекомендуется витамин Д. Он задерживает кальций в костях, обеспечивает их рост и хорошую осанку. Продукты, богатые витамином Д: яйца, молочные продукты, жирная рыба.

Если вы придерживаетесь низкокалорийной диеты, то подвергаете себя опасности! Ниже 1200 Ккал/день — и витаминная поддержка через пищу не обеспечивается. Только витамин С продолжает присутствовать благодаря употреблению овощей и фруктов. В таких случаях диетологи рекомендуют употреблять поливитамины.

Если вы занимаетесь спортом, то восполнить силы вам помогут диетические напитки, богатые глюкозой и витаминами С и В1.

Витамин С полезен по многим причинам. Во-первых, если вы курите. Больше 20 сигарет в день — и уровень витамина С в крови падает на 20% по сравнению с нормальным. Его полезно также принимать для предупреждения

гриппа, простудных заболеваний, так как белые кровяные тельца, защищающие нас от инфекций, истощают свои резервы витамина С, когда мы заболеваем. А недавние исследования показали, что возникновение катаракты встречается гораздо реже у тех людей, которые регулярно принимали витамин С. Рекомендуемая доза: 500–1000 мг по утрам в течение трех недель (250–500 мг для детей с 6-летнего возраста).

Витамин А хорош для зрения. Он в основном находится в молочных продуктах, яйцах и печени. Кроме того, он присутствует в виде бетакаротина в цветных овощах и фруктах (морковь, абрикосы).

Витамин В9 особенно необходим для беременных женщин. Его недостаток может негативно влиять на плод (неврологические нарушения). Он находится во всех листовых овощах, цветной капусте, горохе, печени.

Витамин Е, о котором все больше и больше говорят, это витамин против старости. Прекрасный боец против свободных радикалов, он также препятствует возникновению некоторых сердечных заболеваний. Его источники: все растительные масла, злаковые, яйца, зеленые овощи. (Перевод с французского).

● ЗДАРЭННІ

ЧАЛАВЕК ЗГАРЭЎ ЯК ФАКЕЛ

Існуе заканамернасць, што з узмашчэннем маразоў адразу павялічваецца колькасць пажараў у жылках дамах і кватэрах грамадзян. Прычына — празмернае і напярэжняе выкарыстанне печавы і ацяпляльных электрапрыбораў. А ўвясце, што можа адбыцца ў доме адзінокага чалавека, які ў дадатак пасябраваў з Бахусам і ўжо не ўяўляе свайго існавання без яго „падтрымкі“.

І. М. Куратнік з в. Горталь жыў у сваім доме адзін і упадабаў спіртное. П'яцаваў гэты 45-гадовы мужчына палыводам у мясцовым калгасе. У той дзень ён зноў быў п'яным. Але „унутранага абгарэў“ яму здалася недастаткова. Распаліў у печы, ды так і пакінуў яе з расчыненымі дзверцамі. Не паспеў ён прыперціся да печы з боку дзверцаў, як полымя імгненна перакі-

нулася на адзенне і абпаліла яго ліваральна з ног да галавы. Паколькі чакаў паратунку не было адкуль, то небарака так і згарэў, улаўшы ніль у сваім уласным доме. Акрамя чалавека, агонь больш нічога не знішчыў. Іграгэла толькі падлога ў тым месцы, дзе ў полымі загінуты гаспадар.

Паняшні накіталі „выпіў-загінуў“ вельмі моцна замацаваліся ў нашым грамадстве і набылі непарыўную сувязь. На вялікі жаль, здарэцца яшчэ і так, што прыхільнасць да гарэлкаў не толькі дэградуе чалавека, як асобу, а ў прамым сэнсе ператварае яго ў абпаленую галавешку, дым і попел.

В. МОЛАШ, старшы супрацоўнік цэнтра навучання правілаў пажарнай бяспекі Івацэвіцкага атрада ваенізаваанай пажарнай службы.

ЗЛОДЗЕЙ АБАКРАЎ ЗЛОДЗЕЙ

Той, хто крадзе ў іншых, ніколі не застрахованы ад таго, што і ў самога могуць нешта пацягнуць. Але адна з грамадзянак раёна, якая пражывае ў вёсцы і якая добра напратыкавалася на крадзяжы, выдаць, забылася пра гэту ісціну. Акрамя таго, яна прыгандлёўвала спіртным уласнай вытворчасці. Менавіта ў напрамку яе дома і накіраваўся ў адзін з зімніх вечароў

аматар прыкласці да чаркі. Але на дзвярах, на жаль, вісеў замок. Доўга не разважаючы, зрываў яго разам з прыбоём, зайшоў у хату. Запіраў на печку. Там стаяў мяшок з цукрам. Падхапіў яго, аднёс дадому. Другім рэйсам забраў банкі з фарбай для падлогі і іншыя рэчы. Ды прыйшлося ўсё вяртаць, бо „марафон“ хутка выкрасіўся.

Г. АЛЯКСАНДРАЎ.

Сардэжна Вішнем!

ШАНОЎНЫЯ
Ганна Анатольеўна ЯГОРАВА,
Віктар Васілевіч ШЛЯЖКА
і Алена Аляксандраўна МОХАВА!

Вішнем Вас з днём нараджэння. Здароўя Вам моцнага, настрою выдатнага і аптызму! Дзякуем за старанную і добрасумленную працу ў нашай фірме.
Няхай пад сонейка шчаслівы бег
да ста гадоў працянецца Ваш век.
Хай назавуць да Вашага парога
Хваёры, старасці закрыцця дарога.
Адміністрацыя і ўвесь калектыў
гандлёва-прамысловай фірмы „Івацэвічы“.

***

Паважаных Антаніну Зіноўеўну і Юрыя Міхайлавіча КАМЯКОЎ з г. Івацэвічы ад усёй душы вішнем з нараджэннем унучкі. Здароўя і шчасця новаму чалавеку і усёй Вашай сям'і.

ВАШЫ СЯБРЫ.

АЛЕ, РЭДАКЦЫЯ?

ЧУЖОЙ ЗГУБЫ НЕ ХАЧУ

— Рэдакцыя „Газеты Уладзіміра Кудзінава“? Звяртаюся да вас з незвычайнай просьбай. Дапамажыце знайсці таго хлопца, які ў нецвярозым стане забыўся на майм агародзе сінюю сумку з радыёапаратурай у ёй. Хто ведае, а раптам ён пазычыў гэту апаратуру ў каго-небудзь і цяпер чэпа патыліцу, як вярнуць яе. Усяляк бывае. Мне ж чужой згубы не трэба. Калі адукнецца гаспадар сумкі, дык няхай патэлефануе мне, Васілевічу Васілю Ільчы, на нумар 2-31-11.

Ад РЭДАКЦЫІ: Па годнасці ацаніўшы высакародны ўчынак Васіля Ільчы, мы з задавальненнем паведамаем, што, каб атрымаць згубу, можна звярнуцца і ў рэдакцыю „Газеты Уладзіміра Кудзінава“. У нас можна атрымаць хатні адрас В. І. Васілевіча. Што датычыць нашых кавардынатаў месцазнаходжання рэдакцыі і нумара тэлефона, дык яны на гэтай старонцы газеты.

КІНО

Кінаатэр „Партызан“

г. Івацэвічы

31 студзеня — „Кат“ (Расія, дзве серыі) — 18.30;

1 лютага — „У пагоні за татуіроўкай“ (амерыканскі прыгодніцкі фільм) — 19.00;

2 лютага — „Мэксі-нож“ (амерыканскі музычны фільм) — 19.00;

3 і 4 лютага — „Тата — мой палітоўнік“ (французская кінакамеёя) — 17.00, 19.00;

5 лютага — „Мадо да запатрабавання“ (Францыя, пазычана наведла пра каханне, нянавісць і здароўе) — 19.00;

6 лютага — „Вабнік“ (Расія) — 19.00;

Кінаатэр „Юбілейны“

г. Косава

1 лютага — „Прысуо“ (іншыя, дзве серыі) — 20.00;

2 лютага — „Кароткі фільм пра каханне“ (Польшча) — 20.00;

4 лютага — „Каляды ў Боба“ (Францыя) — 20.00;

5 і 6 лютага — „Дрэнная хлопцы“ (ЗША) — 20.00.

Кінаатэр „Кастрычнік“

г. п. Целяханы

1 лютага — „Рыцар-адзіночка“ (КНР) — 20.00;

2 і 4 лютага — „Вар'яцкая капаня“ (Германія) — 20.00;

5 лютага — „Рызыка без кантракта“ (Расія) — 20.00;

6 лютага — „У пагоні за татуіроўкай“ (ЗША) — 20.00.

Газета выдаецца на беларускай і рускай мовах. Набіраецца ў Івацэвічах, друкуецца ў Баранавіцкай друкарні (г. Баранавічы, вул. Савецкая, 80). Выходзіць два разы на тыдзень: у сераду і суботу.
Фармат 420х300 мм. Аб'ём — 1 друк. аркуш.
Падпісана да друку 29 студзеня ў 14.00.

ЗАСНАВАЛЬНІК:
гандлёва-прамыслова-я фірма „Івацэвічы“
Рэгістрацыйны нумар 1147.

Рэдактар Лідзія ЦАЛУЙКА.
НАШ АДРАС: 225250, г. Івацэвічы, вул. Сварло-ва, 5, рэдакцыя „Газеты Уладзіміра Кудзінава“.
Тэлефон 2-12-09.

Рукпісы і здымкі не рэдагуем і не вяртаем. Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні могуць не супадаць з пунктам гледжання рэдакцыі і не накладваюць на яе ніякіх абавязкаў. Пры перадрукоўванні спасылка на нашу газету абавязковая.

Індэкс 63959. Тираж 2.000 экз. Заказ № 204